

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

01/11/2019

TUTANAK

Konu :Resmi İstatistik Programı (RİP) 2017-2021 Dönemi –Nüfus ve Demografi İstatistikleri Çalışma Grubu Toplantısı

Yer : TÜİK Başkanlığı 2.Kat Konsey Salonu

Tarih/Saat : 01.11.2019 / 10:00

Amaç :

“Resmi İstatistik Programı (RİP) 2017-2021” kapsamında nüfus ve demografi istatistiklerine yönelik tamamlanan, devam eden, hedeflenen ve planlanan çalışmalar hakkında ilgili kuruluşları bilgilendirmek ve önümüzdeki dönemde bu alanda yapılması gerekenler hakkında ilgili kuruluşlarla görüş ve düşünce paylaşımında bulunmaktadır.

Gündem :

Toplantının gündemi:

1. RİP hakkında genel bilgilendirme.
2. 2017-2021 dönemi RİP kapsamında "Nüfus ve Göç İstatistikleri" ne yönelik aşağıdaki başlıklarda tamamlanan, devam eden ve gerçekleştirilmesi planlanan çalışmalar hakkında bilgi verme:
 - Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden (ADNKS) üretilen istatistikler
 - 2021 Nüfus ve Konut Sayımı
 - Nüfus projeksiyonları
 - Hayat tabloları
 - Gayrimenkul Kayıt Sistem (Bina ve Konut Kayıtları Sistemi)
 - 11. Kalkınma planı kapsamında oluşturulacak olan Nüfus Nitelikleri Veritabanı

Görüşülen konular:

Toplantı gündemi çerçevesinde bahsi geçen konular şunlardır:

1. TÜİK Demografi İstatistikleri Daire Başkanı (DEİD) Sn. Şebnem BEŞE CANPOLAT tarafından yapılan açılış konuşmasında toplantının amacı ve gündemi katılımcılara aktarılmıştır.
 2. Toplantının devamında DEİD Nüfus ve Göç İstatistikleri Grup Sorumlusu Sn. Metin AYTAÇ tarafından gündeme ilişkin bir sunum (**Ek-2**) gerçekleştirilmiştir.
 3. Sunum ile eş zamanlı olarak yapılan değerlendirmeler aşağıdaki şekildedir:
 - Resmi istatistiklerin üretimine ve yayımına ilişkin temel ilkeler ile standartları belirlemek, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan zamanlı, şeffaf ve tarafsız veri üretilmesini sağlamak amacıyla TÜİK, beşer yıllık dönemler için Resmi İstatistik Programı'nı (RİP) hazırlamaktadır. RİP ile birlikte mükerrerliklerin önlenmesi, cevaplayıcı yükünün azaltılması, kamuda insan gücü ve kaynak tasarrufu, resmi istatistiklerde standardizasyon sağlanması, sorumlu ve ilgili kurumların tanımlanması, verinin hangi yöntemle derleneceği ve ne zaman yayınlanacağı konularına açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır.
- 2007-2011 dönemi RİP ile Türkiye İstatistik Sistemi'nde programlı döneme geçilmiştir. 2012-2016 yıllarını kapsayan RİP ikinci uygulama döneminin ana temasını ise resmi istatistiklerde kalite konusu ve

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

verilerin meta verileri ile birlikte yayımlanması oluşturmuştur. İçinde bulunduğumuz 2017-2021 dönemi RİP kapsamında ise idari kayıtların standardının yükseltilerek resmi istatistik amacıyla kullanımının sağlanması ana tema olarak belirlenmiştir.

- Sn. CANPOLAT toplantı süresince aşağıdaki konulara değinmiştir:
 - ✓ İdari kayıtlardan istatistik üretim sürecinde veri kaynağından alınan veri üzerinde tamlık, tanımlara uygunluk ve zamanlılık gibi faktörler değerlendirilerek detaylı analizler yapılmaktadır. Çapraz sorgulamalarla ile kalite testleri gerçekleştirilmekte ve farklı algoritmalarla ile büyük veri setleri üzerinde yapılan hesaplamalar sonucu nihai istatistikler üretilmektedir.
 - ✓ TÜİK olarak hedeflenen ve planlanan çalışmalar kapsamında 2021 yılında Nüfus ve Konut Sayımı (NKS) çalışmasını daha zamanlı, daha az maliyetli, daha kullanışlı nüfus istatistiklerinin yıllık olarak üretilebilmesi amacıyla **idari kayıtlara dayalı sayım** yapılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, hali hazırda temel sayım değişkenlerinin ne kadarının idari kayıtlardan üretilebileceği çalışmaları devam etmektedir.
 - ✓ **11. Kalkınma Planı, “İyi Yönetişim/Kamuda Stratejik Yönetim”** başlığı altında: Politika oluşturma süreçlerinde karar alma, planlama ve izleme süreçlerinin kanıta dayalı olarak gerçekleştirilebilmesini teminen **ülkemizde yaşayan nüfusun sosyo-ekonomik yapısına ilişkin konularda bütünlük bilgisi sağlayacak bir sistemin kurulması** ve düzenli olarak güncellenmesi sağlanacaktır (Madde 795.1) denmektedir. Bu kapsamda TÜİK olarak, Nüfus Nitelikleri Veri Tabanı (NNVT) kurulması hedeflenmektedir.
 - ✓ NNVT’ni amacı; kişilere ilişkin doğum, tabiiyet, engellilik, eğitim, çalışma durumu, gelir, mülkiyet, göç, aile yapısı, ikamet edilen bina ve konut özellikleri, ölüm gibi konularda bütünlük bilgisi sağlayacak bir sistemin kurulması,
 - ✓ Kaliteli, düşük maliyetli, sürdürülebilir ve “kapsamlı” istatistiklerin üretilmesi hedefi doğrultusunda gerçekleştirilen istatistiksel dönüşüm sürecinde nüfus sayımlarının “idari kayıtlara dayalı” olarak yapılmasının sağlanması,
 - ✓ Kişilere ve hanehalklarına ilişkin idari kayıtların ADNKS ile entegre edilmesiyle, gelişime açık düzenli güncellenen bir istatistiksel veri tabanı oluşturulması planlanmaktadır.
 - ✓ Yabancı nüfus; referans tarihinde (31 Aralık) geçerli ikamet veya çalışma iznine sahip, ikamet izni yerine geçen kimlik belgesi olan (uluslararası koruma vb.), izinle T.C. vatandaşlığından çıkmış kişileri oluşturmaktadır. Kurs, turizm, bilimsel araştırma vb. nedenlerle 3 aydan kısa süreli vize veya ikamet iznine sahip yabancılar ile geçici koruma statüsüyle ülkede bulunan Suriyeliler nüfusa dâhil değildir. 2019 yılında idari kayıtlar kullanılarak “Türkiye’de ikamet etmeye başladığı yıla göre yabancı nüfus” bilgisi ilk kez üretilmiştir.
 - ✓ Gayrimenkul Kayıt Sistemi (Bina Konut Kayıt Sistemi) için TÜİK koordinasyonunda; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve NVİGM olmak üzere, ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla ortak bir çalışma yürütülmesi beklenmektedir. Kurum/kuruluşlarla işbirliği içinde bina ve konutlara ilişkin kurumlar tarafından çeşitli amaçlarla yürütülen çalışmaların tek bir proje altında toplanarak kamu kaynaklarında israfın önlenmesi hedeflenmektedir.
 - ✓ Türkiye İstatistik Kurumu tarafından uygulanan, gelir ve yaşam koşulları araştırmasında yer alan ve kişinin algısına dayanan "Son 6 aydır en az bir sağlık problemi nedeniyle günlük faaliyetlerinizde bir sınırlama oldu mu?" sorusundan elde edilen veriler ve hayat tablosu sonuçları kullanılarak 2019 yılında “Sağlıklı Yaşam Süresi” bilgisi ilk defa "Hayat Tabloları, 2016-2018" haber bülteni ile kamuoyu ile paylaşılmıştır.
- Sn. AYTAÇ ise aşağıdaki hususların altını çizmiştir:
 - ✓ Yıllık yaklaşık 3 milyon kişi iller arası göç etmektedir. Bu büyük çaplı göç hareketine ilişkin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM) ile işbirliğinde “**Adres Beyan Formu**”na yeni bir alan eklemek suretiyle “**Göç etme nedeni**” istatistiklerinin ADNKS’den üretilebilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Verinin analiz ve değerlendirme çalışmaları devam etmekte olup söz konusu bilginin 2020 yılında yayımlanması planlanmaktadır.
 - ✓ ADNKS çalışmaları kapsamında kurumsal nüfusun tespiti için TÜİK Bölge Müdürlükleri tarafından alan çalışması gerçekleştirilmektedir. Ek olarak, ilgili kurumlardan resmi yazı

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

aracılığıyla kurumsal nüfus verisi temin edilmektedir. Önümüzdeki süreçte ise kurumsal nüfus çalışmasının merkezi olarak web servisler aracılığıyla yürütülmesi planlanmaktadır.

- ✓ On Birinci Kalkınma Planı'nın "İyi Yönetişim" başlığı altında yer alan 795. maddesinde belirtilen: "Politika oluşturma süreçlerinde karar alma, planlama ve izleme süreçlerinin kanıta dayalı olarak gerçekleştirilebilmesini teminen ülkemizde yaşayan nüfusun sosyo-ekonomik yapısına ilişkin konularda bütünlük bilgisi sağlayacak bir sistemin kurulması ve düzenli olarak güncellenmesi sağlanacaktır" hükmü gereğince, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından "Nüfus Nitelikleri Veri Tabanı (NNVT)" kurulacağı; bu Veri Tabanı'nın kayda dayalı olarak yapılması planlanan 2021 Nüfus ve Konut Sayımı'na (NKS) da temel teşkil edeceği ve belirtilen maksatla pilot çalışmalar yapıldığı ifade edilmiştir.
- Kurum temsilcileri tarafından belirtilen konular aşağıdaki şekildedir:
 - ✓ Nüfus ve Göç İstatistikleri Grup Sorumlusu Sn. Metin AYTAÇ tarafından TÜİK'in halihazırda yürüttüğü "işgücü istatistikleri" konulu pilot çalışma hakkında bilgi verilmiştir. Buna göre SGK, İŞKUR, Esnaf Bilgi Sistemi, Tarım Çerçevesi Kayıtları, YÖK ve MEB öğrenci kayıtları, Gelir İdaresi Başkanlığı Kayıtları gibi idari kayıtlar TÜİK tarafından ADNKS çerçeve olacak şekilde eşleştirilmiş ve tek bir idari kayıttan elde edilemeyen; birçok girdi gereken (örneğin işgücünde olmama nedeni olarak öğrenci, emekli, irat sahibi, engelli vb.) değişkenlerin elde edilmeye çalışılmaktadır.
 - ✓ HÜNEE temsilcisi Sn. Prof. Dr. Sinan TÜRKYILMAZ tarafından, kent-kır istatistikleri, grid verilerinin örnekleme maksatlı kullanımı, kayda dayalı nüfus ve konut sayımı çalışmalarında iletişim sürecinin nasıl yönetildiği yönündeki soruya ilişkin şu açıklamalar yapılmıştır.
 - Mekânsal Adres Kayıt Sistemi (MAKS) tamamlandıktan sonra, bu Sistemde yer alacak koordinat bilgileri sayesinde, grid (coğrafi olarak belli bir büyüklükte tanımlanmış sabit alanlar, örneğin 1 km²) bazı istatistikler üretilebilecektir. Grid istatistikleri nüfus yapısındaki değişimlerin en doğru şekilde izlenebilmesini sağlayacağı gibi, örnekleme çalışmaları başta olmak üzere birçok konuda altyapı oluşturacaktır. Nitekim bu sayede nüfus yoğunluğu, bina yoğunluğu, binalar arası mesafeler, ikamet yeri ile sağlık kuruluşu arası mesafeler gibi ölçütler dikkate alınarak doğru ve güvenilir kent-kır istatistikleri de üretilebilecektir. Ayrıca, NNVT çalışmasının tamamlanmasının ardından sağlanabilecek "tarımsal nüfus" gibi bilgiler sayesinde söz konusu istatistikler çeşitlendirilebilecektir.
 - 2021 NKS hazırlıkları kapsamında TÜİK içinde bir Yürütme Kurulu (Başkan Yardımcısı başkanlığında) ve Bina-konut, İşgücü, Kalite gibi çalışma grupları oluşturulmuştur. Ayrıca bir iletişim stratejisi belgesi hazırlanmıştır. Bu süreçte öncelikli hedef Kurum içi birimleri aynı gaye etrafında bir araya getirebilmek olmuştur. Diğer yandan, gerek veri temin sırasında gerekse RİP gibi toplantılar marifetiyle paydaş Kurumlarla iletişim sağlanmaya çalışılmaktadır. Bununla birlikte bu konuda düzenli işleyişe sahip bir kurumlar arası iletişim mekanizması kurulması da TÜİK'in planları arasındadır. Bu maksatla öncelikli olarak bir çalıştay düzenlenmesi planlanmaktadır.
 - ✓ Çevre Şehircilik Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı Sn. Akın KISA, "3 Boyutlu Bina ve Şehir Topografyası Veri Setlerinin Üretimi Projesi" hakkında bilgilendirmelerde bulunmuştur. Buna göre, şehircilik, kentsel dönüşüm, doğal afet riski taşıyan alanlardaki yapıların tespiti gibi çalışmalarda kullanılacak bina bazlı bir veri seti kullanıma hazır hale getirilmiştir. Ancak bu bina bilgileri Ulusal Adres Veri Tabanı ile uyumlu değildir. Planlanan bazı projelerin tamamlanabilmesi için MAKS çalışmasının tamamlanmasının beklendiğini ifade etmişlerdir.

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Alınan kararlar:

1. Toplantı tutanağı ve sunumu katılımcılara bilahare gönderilmesine,
2. 2017-2021 dönemi RİP kapsamında paydaş ve ilgili kurumlar ile TÜİK arasındaki bilgi paylaşımının devam ettirilmesine ve toplantıda belirtilen çalışmalar dâhilinde belirtilen süreçlerin işbirliği içinde yürütülmesine,
3. Bir sonraki toplantının 2020 yılı içerisinde gerçekleştirilmesine

karar verilmiştir.

EKLER:

Ek-1:Katılımcı İmza Çizelgesi

Ek-2:Sunum

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Ek-1: Katılımcı İmza Çizelgesi

Katılımcılar :

Adı-Soyadı	Kurumu	Çalıştığı Birim/Ünvanı
Dr. Şebnem Beşe CANPOLAT	TÜİK	DEİD/Daire Başkanı
Metin AYTAÇ	TÜİK	NGİG/Grup Sorumlusu
Dilek GÜDER	TÜİK	HİG/Grup Sorumlusu
Prof. Dr. A. Sinan TÜRKYILMAZ	HÜNEE	Öğretim Görevlisi
Eren DEMİR	AFAD	Uzman
Merve Hanım KURTOĞLU	Adalet Bakanlığı/Ceza ve Tevkifevleri G.M.	İstatistikçi
Çiğdem YURDAKUL	MSB/Askeralma Gn.M.	Milli Savunma Uzmanı
Hasan CAVILDAK	MSB/Personel Gn.M.	Daire Başkanı
Erkan SUNGUR	EGM	3.Sınıf Emniyet Müdürü
Havva ARSLAN	EGM	Komiser Yardımcısı
Sena TİNE	Polis Akademisi Başkanlığı	Psikolog
Cemile ERDOĞAN	Ticaret Bakanlığı/Serbest Böl. Y.Y.H.G.M.	Endüstri Mühendisi
Zeliha Kırılmış ÖZTÜRK TEN	Ticaret Bakanlığı/Serbest Böl. Y.Y.H.G.M.	Mühendisi
Dr. Akın KISA	ÇŞB/CBS Genel Müdürlüğü	Genel Müdür Yrd.
Sibel Süer TOYBIYIK	ÇŞB/CBS Genel Müdürlüğü	Şube Müdürü
Serpil BAĞIŞLAYICI	ÇŞB	Şube Müdürü
Abdullah ALKAYA	ÇŞB	İnşaat Mühendisi
Oğuzhan OĞUZ	ÇŞB	İnşaat Mühendisi
Mehtap KUTLU	ÇŞB	Uzman
Ayşegül ÖNGEL	ÇŞB	Daire Başkanı
Samet YILANCI	ÇŞB	Uzman
Serap BAYRAKTAR	ÇŞB/Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hiz.Gn.Müd.	İnşaat Mühendisi
M. Cenk YALÇINKAYA	ÇŞB	Mühendisi
Cengiz SARAÇOĞLU	MEB	Şube Müdürü
Gülşen ÜNAL	AÇSHB/ÜİGM	İstatistikçi
Fikret DUMAN	AÇSHB/ÜİGM	Uzman Yardımcısı
Pınar İRDEM	AÇSHB/Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Gn.Md.	Uzman
Merve OĞUZ	AÇSHB/Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Gn.Md.	Uzman
Ali TÜRKYILMAZ	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	Şube Müdürü
Sadettin TUNAS	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	Uzman
Mustafa KEMERCİ	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	Şube Müdürü
Tuba AKKAYA	İŞKUR	İstihdam Uzmanı
Ayşe TAYLAN ATALAY	Diyanet İşleri Başkanlığı	V.H.İ.K
Zübeyde CENGİZ	GİGM	Uzman
Hazal KAYA	GİGM	Göç Uzmanı
Tuğba Şeker	YÖK	Bilgisayar İşletmeni
Orhan ARDIÇ	NVİGM	Nüfus Hizmetleri Daire Başkanı

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Adı-Soyadı	Kurumu	Çalıştığı Birim/Ünvanı
Güliden YILMAZ	NVİGM	Şef
Zeliha AKTAR	SGK	İstatistikçi
Ferhat ŞENTÜRK	SGK	Sosyal Güvenlik Uzmanı
Bilal ARSLAN	Gençlik Spor Bakanlığı	Daire Başkanı
Sezai DEMİR	Gençlik Spor Bakanlığı	İstatistikçi
Uğur Zafer KUŞ	GSB/ Kredi Yurtlar Genel Müdürlüğü	Eğitim Uzmanı
Ender COŞKUN	Türkiye Taşkömürü Kurumu	Bilgi İşlemci
Fırat KAYHAN	Türkiye Taşkömürü Kurumu	İstatistik Servis Şefi
Suat Furkan IŞIK	ETKB/EVÇED	Mühendis
Korkmaz GÜL	ETKB/EVÇED	Koordinatör
H.Aslı OĞUZ	ETKB/EVÇED	Koordinatör
Şirin AYDIN	SB/Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Birim Sorumlusu
Tolga OZAN	SB/Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	İstatistikçi
Çağrı Emin ŞAHİN	SB/Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Doktor
Çiğdem SAVAŞ DUMAN	SB/Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Doktor
Kadriye MANAV	SB/Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Hemşire
Ümit ÖZDEMİRER	SB/Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Doktor
Kamile AYDEMİR ERKEÇ	SB/Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Ebe
Reyhan ÖZYAZGAN	SB/Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Ebe
Ahmet Yaşar ERDEN	TÜİK	İstatistikçi
Muharrem Gürleyen GÖK	TÜİK	V.H.İ.K
Makbule BİÇER	TÜİK	Bilgisayar İşletmeni
Utkucan Alaşlar	TÜİK	TÜİK Uzmanı
İdris BEYAZİT	TÜİK	TÜİK Uzmanı
Küpra ÖNGÜN	TÜİK	TÜİK Uzmanı
Mehmet Şaban UÇARI	TÜİK	TÜİK Uzmanı
Ertuğrul ŞAHİN	TÜİK	TÜİK Uzmanı
Pelin KURTULUŞ	TÜİK	İstatistikçi
Tarık ÇİFTÇİ	TÜİK	Uzman Yardımcısı
Gözde METİN	TÜİK	TÜİK Uzmanı
Şerife Dilek YILMAZ	TÜİK	İstatistikçi
Neriman CAN ERGAN	TÜİK	TÜİK Uzmanı
Pınar G. GÜRBÜZSEL	TÜİK	İstatistikçi

(Katılımcı listesinin aslı Ek-1'de bulunmaktadır.)